

LIV OG RELIGION 2

Grundbog

Af Carsten Bo Mortensen; John Rydahl;
Mette Tunebjerg

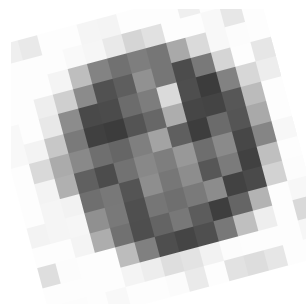
Dette er en pdf-fil med Liv og religion 2, Grundbog
Filen er stillet til rådighed for elever med
læsevanskeligheder.
Filen må ikke videre distribueres

GYLDENDAL

www.syntetisktale.dk

Carsten Bo Mortensen · John Rydahl · Mette Tunebjerg

Liv og religion

Faglig redaktør: Jens Balle

Tegninger: Lars Petersen

Liv og religion 2. Grundbog
af Carsten Bo Mortensen, John Rydahl og Mette Tunebjerg
Faglig redaktør: Jens Balle

© 2001 by Gyldendal Boghandel,
Nordisk Forlag A.S., Copenhagen.
(ISBN-10: 87-00-48476-8)
ISBN 978-87-00-48476-4
1. udgave, 4. oplag

Kopiering fra denne bog må kun finde sted
på institutioner der har indgået aftale med Copy-Dan
og kun inden for de i aftalen nævnte rammer.

Forlagsredaktion: Jessie Stafort
Design & dtp: 2 Krogh, Aarhus
Tegninger: Lars Petersen
Billedkonsulent: Gyldendals Billedbibliotek
Repro og tryk: Nørhaven A/S, Viborg
Printed in Denmark 2007

GYLDENDAL

Find Gyldendal Uddannelse på internettet:
www.gyldendal.dk/uddannelse

Liv og religion 2 består af:
Grundbog
Arbejdsbog
Lærerens bog
samt systemets hjemmeside,
der fortløbende opdateres og udvides:
www.livogreligion.gyldendal.dk

Indhold

Hvad er tro? 4

Hvad er misundelse? 14

Hvad er drømme? 22

Hvad er det at være anderledes? 28

Hvad sker der, når man dør? 36

Hvornår er man stærk? 48

Hvad er tro?

Kan man vide alting?
Tro kan forklare noget,
man ikke forstår.

Thor

Vikingerne troede på guden Thor.
Han var en mægtig gud.
Når han red over himlen,
blev det lyn og torden-vejr.
Det var vikingernes tro.

Abrahams Gud

Abraham troede på sin Gud.

Gud sagde: „Du skal ofre din søn, Isak.“

Abraham blev ulykkelig, men han adlød sin Gud.

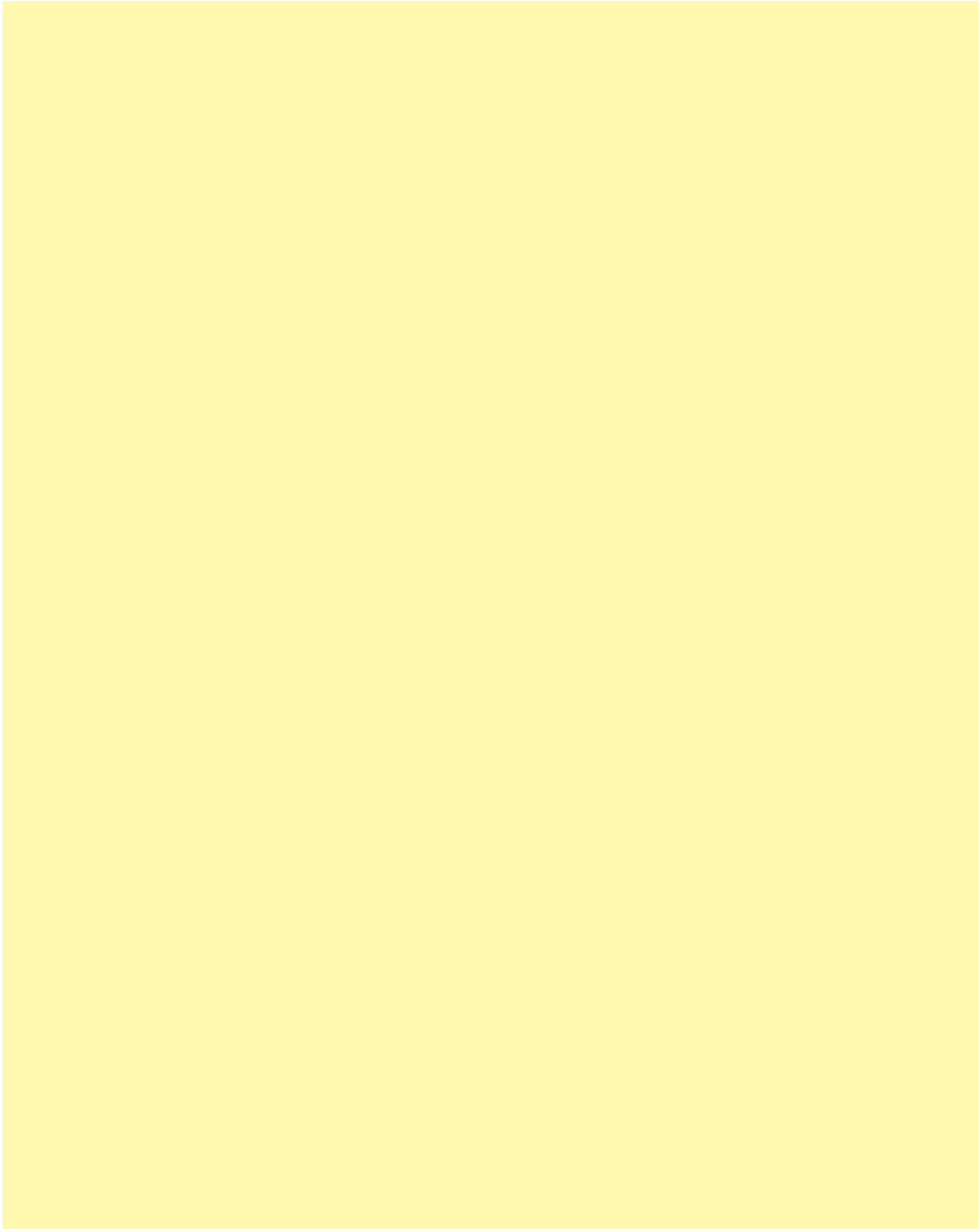
Gud greb ind og stoppede Abraham.

Kan man gå på vandet?

En historie fortæller, at Jesus gik på vandet.

Kan man vise, at man tror?

Man kan sige, at man tror på noget.

Man kan bruge en bede-krans.

Man kan danse for en gud.

Dåben

Mange børn i Danmark bliver døbt.
Det er en kristen præst, der døber børnene.
Ved dåben bliver man en del
af det kristne fællesskab.

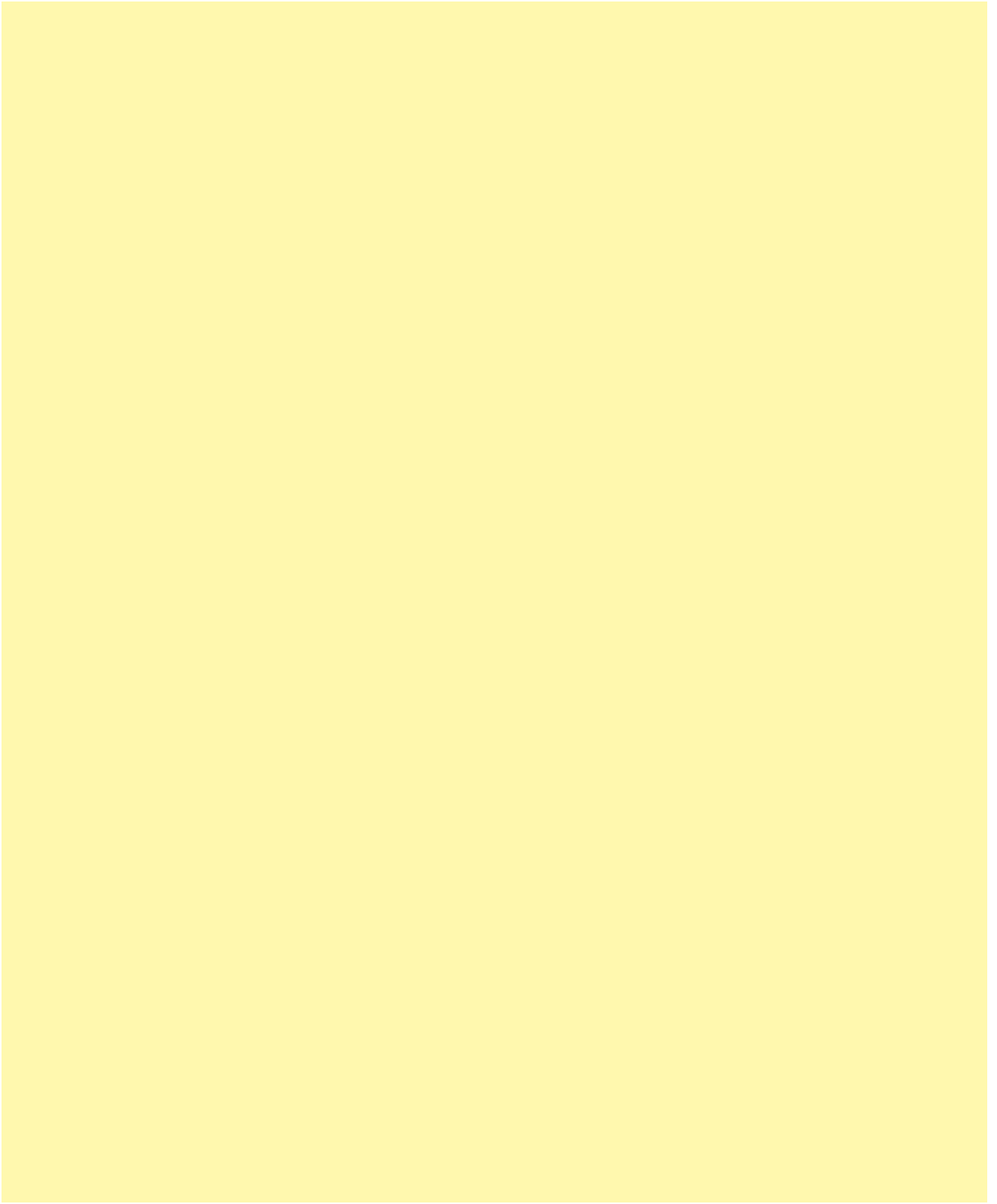
Jesus blev døbt

Jesus blev døbt, da han var voksen.
Det var Johannes, der døbte Jesus.

Hvad er misundelse?

Jeg vil have det, du har!
Jeg vil have det, du får!

Fersken-træet

At blive misundelig

Kain og Abel var brødre.

De troede begge på Gud.

Abel ofrede et dyr til sin gud.

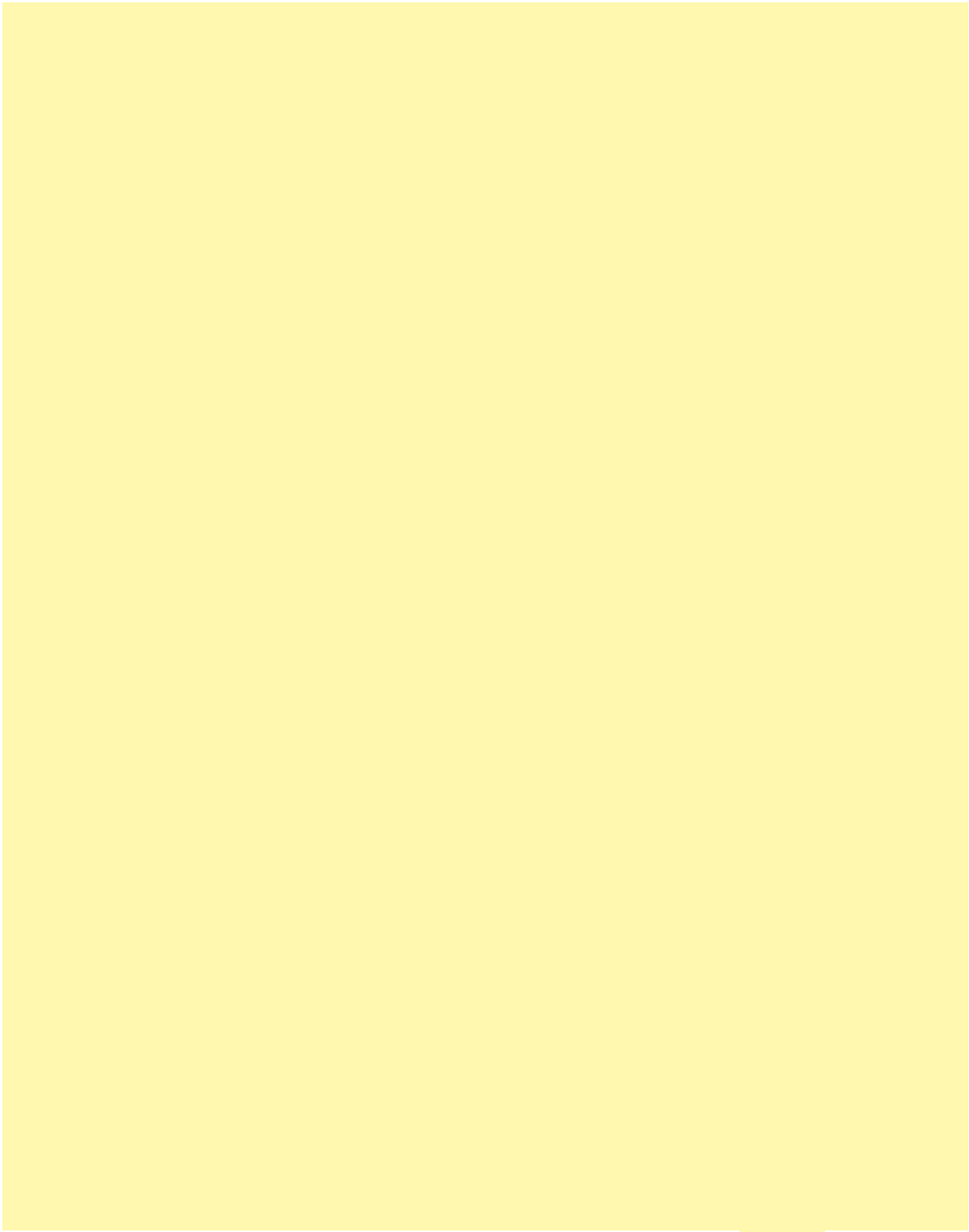
Kain ofrede korn til sin gud.

Gud belønnede Abel for hans offer.

Kain blev meget vred.

Kain slog sin bror Abel ihjel.

At blive misundt

Heksen Misundelse

For Misundelsen, den stygge
heks, kan ingen være trygge.
Som en pukkel-rygget skygge
sniger hun sig frem.
Hun vil sluge andres glæde,
grådigt æde, listigt æde.
Hun er overalt til stede,
ondskabsfuld og slem.

Tit et sådant arrigt væsen,
snuser spidst og skarpt med næsen,
hvisker med en listig hvæsen –
som nu sidst til Per:
„Det er uretfærdigt, ser du,
for af bær fik Lise fler, du,
de er grimme mod dig, Per, nu.
Alle straks det ser.“

Glæden hun hos Per straks slukker,
før hun under bordet dukker.
„Næste offer“, ondt hun sukker.
„Jeg af sult er mat.“
Per mistænksomt rynked brynet.
I et glimt kun fik han synet
af en hale, men som lynet
greb han i den fat.

„Var det dig, som peb herinde?
Vent dig, gamle, lede kvinde.
Vi må vist en lærdom finde,
du kan huske lidt.
For de bær her i mit fad, du,
de er fin og lækker mad, du –
jeg er skam tilfreds og glad, du,
har du det lidt skidt?“

„Gamle feje heks og krukke.
Intet skal du fra os hugge.
Dine danse-trin er smukke,
når jeg halen har.“
Pibende var hendes tale,
da hun dødtræt lod sig dale,
som en klud mod jord. „Min hale.
Slip den, Per. Vær rar.“

Så til sidst sin frihed vandt hun.
Hen i krogen hastigt fandt hun,
og i mørket snart forsvandt hun
som en rotte grå.
Per sa’: „Vi må alle agte
på den heks, der vil os jagte,
ellers lister hun sig sagte
ind igen på tå.“

En lignelse

Er det uretfærdigt,
at nogen laver mere end andre?

Er det uretfærdigt,
at nogen får mere end andre?

Jesus fortalte en lignelse
om nogle, der blev meget
misundelige.

Tam og Cam

Et eventyr fra Vietnam fortæller
om søstrene Tam og Cam.
Tam var god og hjælpsom.
Cam var doven og ond.
Cam var misundelig på Tam
og behandlede hende meget ondt.
Tam fik hjælp af guden But
og eventyret ender godt.

Hvad er drømme?

Når man sover, drømmer man tit.
Man kan drømme om noget godt.

Man kan drømme
om noget uhyggeligt.

Hvad har du engang drømt?
Hvorfor tror du, man drømmer?

Man kan også drømme, når man er vågen.
Når man dag-drømmer, kan alt lade sig gøre.
Dag-drømmer du?

Sådan fik indianerne deres heste

En gud kan fortælle mennesker noget
i deres drømme.

Guden Tirawa talte til en dreng,
da han drømte.

Drengen gjorde, hvad Tirawa sagde.
Sådan fik indianerne deres heste.

Jakob og himmel-stigen

Jakob faldt i søvn og drømte om en himmel-stige.
Ned ad stigen kom en masse engle.
Gud lovede i drømmen at passe på Jakob.
Jakob lovede Gud at tro på ham altid.
Jakob rejste en sten på stedet som bevis.

Er en sten bare en sten?

Muhammeds drøm

Muhammed drømte, at han skulle tage til byen Mekka.

Her ville han få en vigtig nøgle.

Da han vågnede fortalte han om sin drøm.

Senere tog han afsted med sine tilhængere.

Hvad er det at være anderledes?

Alle mennesker er forskellige.

Man kan se ud på forskellig måde.
Nogle er mere forskellige end andre.

Den grimme ælling

Var den grimme ælling grim?

Elias

Elias var en anderledes mand.
Han var profet og fik besked fra Gud.
Elias skulle sige til kong Akab,
at han opførte sig forkert.
Gud sagde også,
at Elias skulle tage kampen op
med kong Akabs profeter.

Åndemanere

En grønlandsk åndemaner er anderledes.
For at blive åndemaner
skal man dø og leve op igen.
En ånde-maner søger efter hjælpe-ånder.
Sammen kan de løse problemer.

Jesus og Zakæus

I Bibelen står der,
at Jesus var sammen med mennesker,
ingen andre kunne lide.
Han var sammen med dem,
der var anderledes.
Zakæus var en,
de andre ikke kunne lide.
Jesus besøgte Zakæus.
De andre kunne ikke forstå Jesus.

To malerier

Maria og englen Gabriel.

Maria og englen Gabriel.

Hvad sker der, når man dør?

Alle mennesker bliver født
Livet starter, når vi bliver født.
Den dag vi bliver født,
starter vores liv på jorden.
Vi vokser op på jorden.

Alle mennesker dør en dag

Den dag vi dør,
er vores liv på jorden slut.
De fleste mennesker lever i mange år.
De dør, når de er blevet gamle
og trætte af at leve.

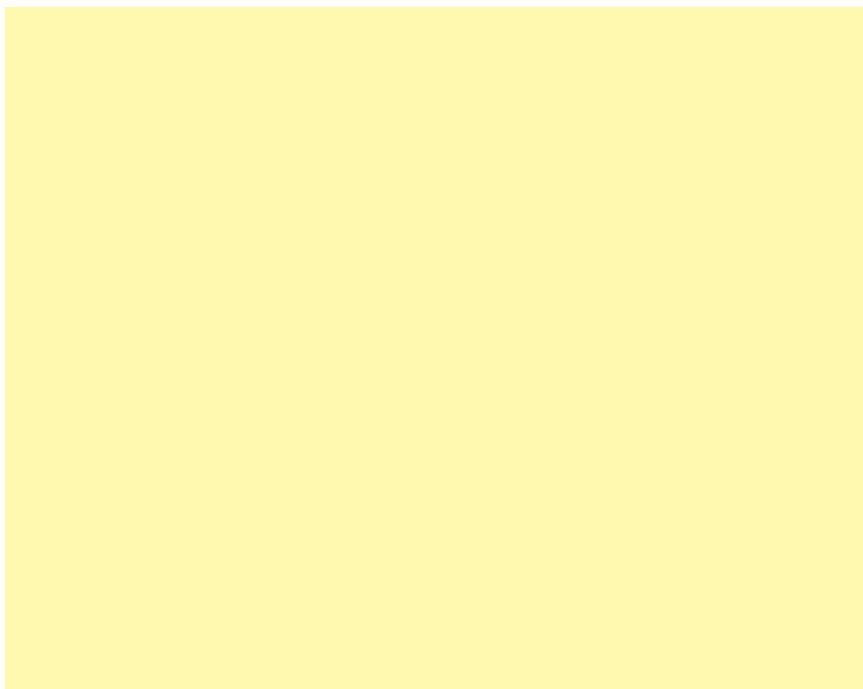
Hvorfor dør vi?

De fleste mennesker er gamle,
når de dør.

Deres krop er slidt op
efter et langt liv.

Man kan også dø af sygdomme,
der ødelægger noget i kroppen.

Nogle mennesker dør ved en ulykke,
for eksempel i trafikken.

Når man dør,
holder hjertet op med at slå.
Et dødt menneske trækker ikke vejret.
Et dødt menneske kan ikke
tænke, føle, se eller høre.

Hvad sker der, når man er død?

Man bliver lagt i en kiste.

Kisten pyntes med smukke blomster.

Når man bliver begravet,
sænkes kisten ned i jorden.

Man kan også blive bisat,
så bliver kisten brændt.

Den dødes aske
lægges i en urne.

I kirken

I Danmark holdes
de fleste begravelser i kirken.
Det er præsten,
der står for begravelsen.
Kisten står inde i kirken
og mange, der kendte den døde,
sidder i kirken.
Præsten taler til dem,
der elskede og kendte den døde.
Man synger salmer
og nogle græder og er kede af det.

På kirke-gården

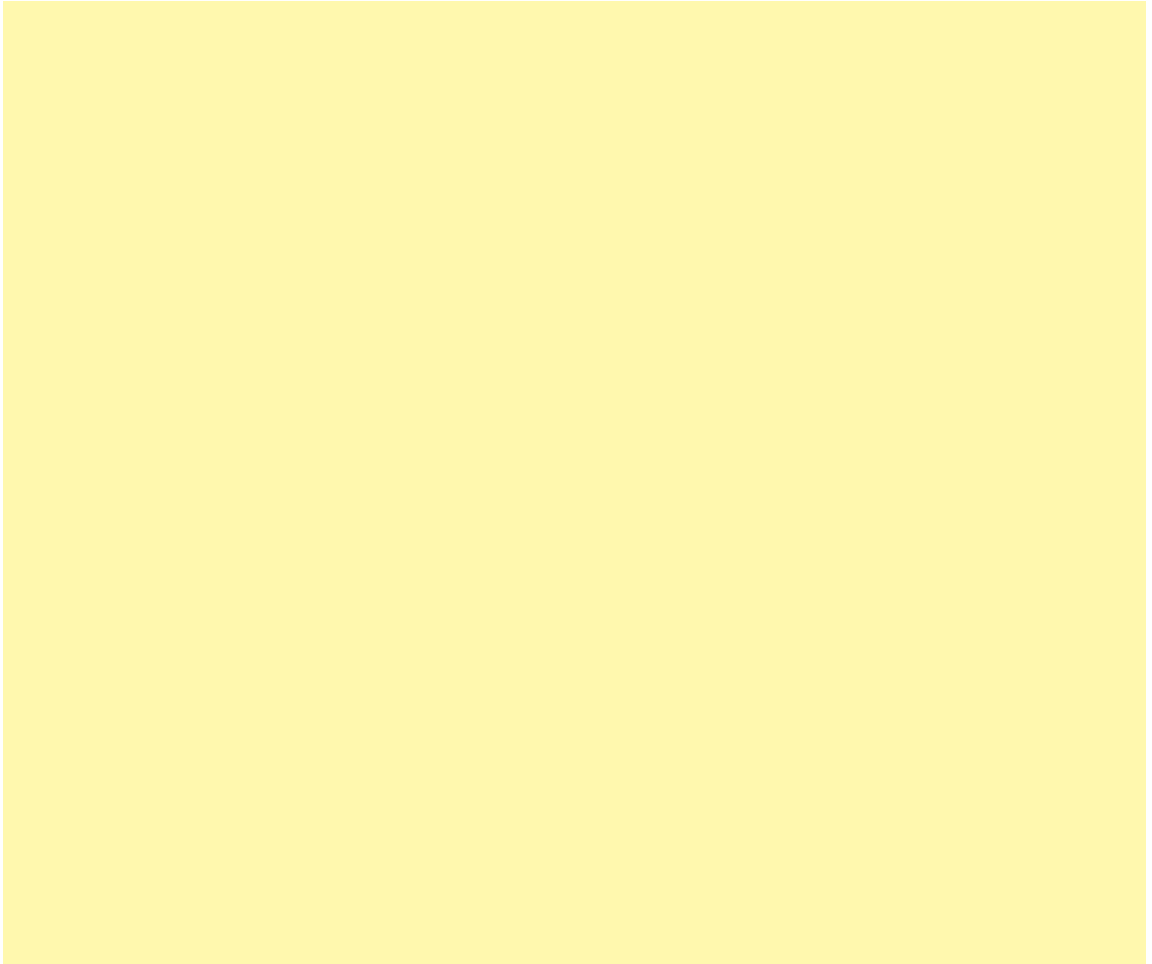
På kirke-gården er der grav-steder.

Grav-steder kan se forskellige ud.

På nogle er der en grav-sten
med den dødes navn.

Man kan pynte grav-stedet med blomster,
eller ting man godt kan lide.

Nogle mennesker bliver
begravet i en fælles-grav.

Når en hindu begraves

Når en hindu er død,
bliver han (eller hun) brændt.
Asken spredes i Gangesfloden.
Hinduister tror,
man bliver genfødt og har mange liv.

Når en muslim begraves

Når en muslim er død,
bliver han (eller hun) vasket.
Muslimer bliver begravet
med ansigtet vendt
mod den hellige by Mekka.
Livet er en gave fra Allah.
Allah bestemmer,
hvornår det skal slutte.

Påskén

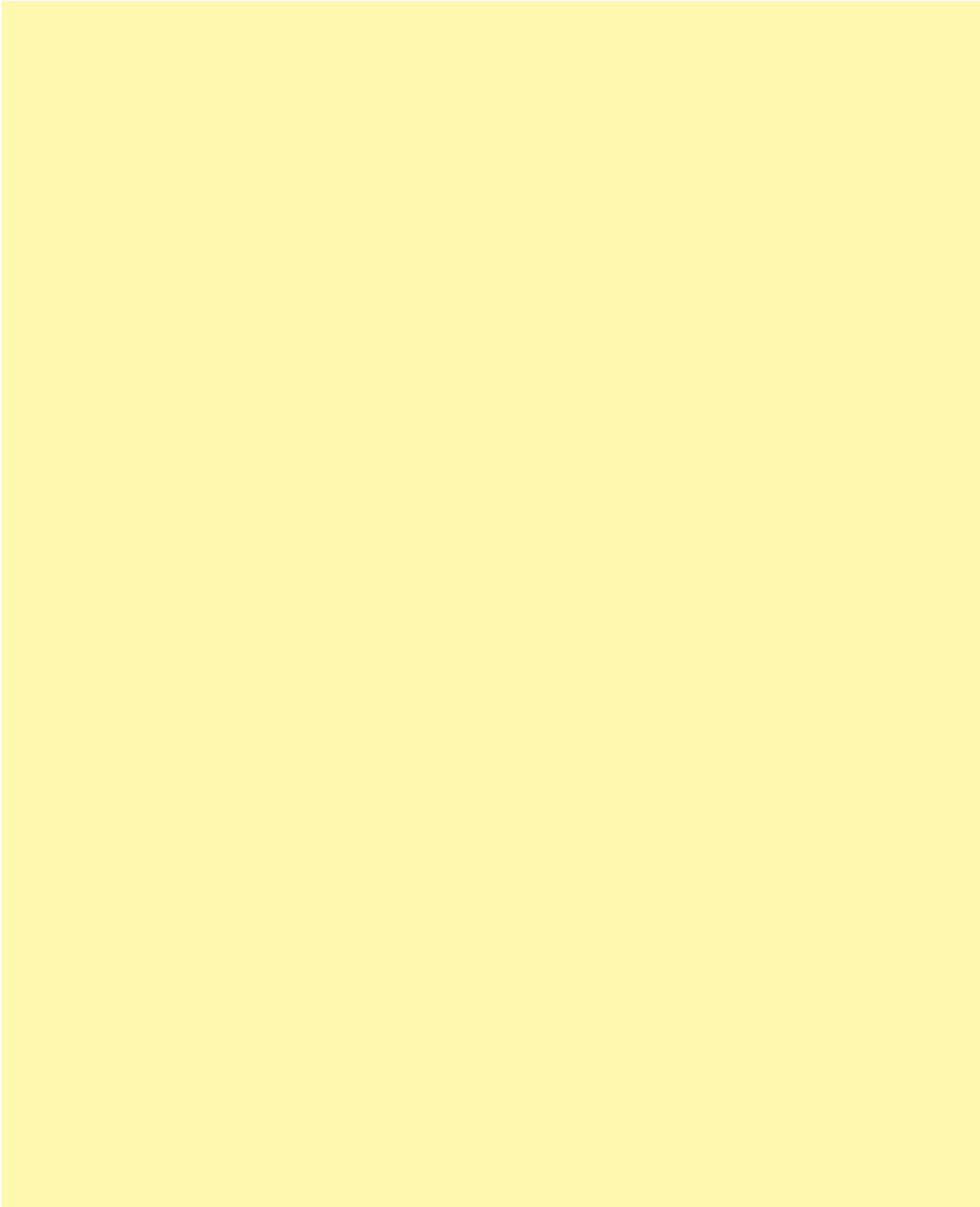
Påskén er en kristen højtíd.
I påskén mindes man,
at Jesus døde på korset.

I påsken fejrer man også,
at Jesus genopstod fra de døde.
De kristne tror på opstandelsen.

Hvad sker der i påsken?

Den sidste rejse

Hvornår er man stærk?

Er man stærk, når man har mange muskler?

Er man stærk, når man banker en anden?

Er man stærk, når man tør sige,
at man ikke vil være med?

Er man stærk, når man tør vise,
at man er bange eller ked af det?
Er man stærk, når man hjælper
andre mennesker?
Hvornår synes du, man er stærk?

David og Goliat

Davids folk var i krig med filistrene.
 Alle var bange for kæmpen Goliat.
 Men ikke den lille David,
 for han slyngede en sten i hovedet på Goliat.
 Goliat døde, og David huggede
 hovedet af ham.
 Senere blev David konge over Israel.

Evige Bjerg og de tre stærke kvinder

Evige Bjerg var på vej til bryde-kamp i byen.

På vejen mødte han pigen Kuniko.

Kuniko, hendes mor og bedste-mor
gjorde Evige Bjerg stærk.

Evige Bjerg vandt bryde-kampen i byen
og giftede sig med Kuniko.

Samson

Samson var meget stærk.
Han kunne rive en løve midt over.
Samson blev forelsket i Dalila.
Hun narrede ham til at fortælle,
hvorfor han var så stærk.
Ved at få klippet sit hår af blev Samson svag.
Så kunne filistrene fange ham
og stikke hans øjne ud.
Samson dræbte 3000 filistre,
da håret var vokset ud igen.
Men han blev også selv slået ihjel.

Stærke dyr og ting

Forskellige ting kan vise, at man er stærk
Dyr kan også være stærke.

Jesu fristelse

Jesus tog ud i ørkenen for at være alene.
Her blev han fristet af Satan tre gange.
Satan sagde, at Jesus kunne få alt,
hvis Jesus ville tilbede ham.
Jesus sagde nej og var stærk i sin tro.

Hvem er din helt?

I tegne-serier, bøger og film findes der mange stærke personer.

De er ofte helte, som kan klare problemer.

Hvem synes du bedst om?

Hvorfor?

Billedliste

- Side 7 „Isaks ofring“ af Rembrandt van Rijn (1634)/
Gyldendals Billedbibliotek
- Side 8 tv.: Bettmann/Corbis/Nordfoto
th.: Thorkild Jensen
- Side 11 AP/Corbis/Nordfoto
- Side 12 Gyldendals Billedbibliotek
- Side 16 „Kain og Abel“ af Gustave Doré/Gyldendals Billedbibliotek
- Side 20 „Lignelsen om arbejderne i vingården“ af
Rembrandt van Rijn (1637)/Gyldendals Billedbibliotek
- Side 25 „Jakobs drøm“/„Le songe de Jacob“ (1490) af ubekendt maler
fra Avignonskolen/Musée du Petit Palais, Avignon
- Side 26 øverst tv.: Knud Nielsen/FOCI Image Library
øverst th.: Stock Shop
nederst tv.: Martin Bond/FOCI Image Library
nederst th.: Stock Shop
- Side 32 Angakokken Ajukutoq, Ammasalik (1906)/© Arktisk Institut
(Foto: W. Thalbitzer)
- Side 34 „Bebudelsen“ (1995) af Bjørn Nørgaard/Trapholt
Kunstmuseum (Foto: Hans Petersen)
- Side 35 „Jomfru Maria bebudelse“/„The Annunciation to the Virgin
Mary“ af Pomponio Amalteo (16. årh.)/Corbis/Nordfoto
- Side 37 Stock Shop
- Side 38 „Udslidt“ af H. A. Brendekilde (1889)/Fyns Kunstmuseum/
Odense Bys Museer/© H. A. Brendekilde/COPY-DAN
Billedkunst 2001
- Side 39 Thomas Wilmann/Polfoto
- Side 41 „På kirkegården i Fløng“ af L. A. Ring (1904)/Statens Museum
for Kunst/© L. A. Ring/COPY-DAN Billedkunst 2001
- Side 42 Arne Hodalic/Corbis/Nordfoto
- Side 43 Françoise de Mulder/Corbis/Nordfoto
- Side 44 „Korsfæstelsen“/„Kreuzigung“ af Emil Nolde (1912)/
© Nolde-Stiftung, Seebüll
- Side 45 „Kristi genopstandelse“/„The Resurrection of Christ“
af Matthias Grunewald
(Mathis Nithart Gothart ca. 1480-1528) (malet ca. 1512-16)/
Fra: Isenheim-alterets højre fløj/Musée d'Unterlinden, Colmar,
France/Giraudon/Bridgeman Art Library
- Side 46 øverst: Jørgen Jørgensen/Polfoto
nederst tv.: Preben Kirkholt/Polfoto
nederst th.: Kim Agersteen/Polfoto
- Side 52 „Samson blindes“/„The Blinding of Samson“ af Rembrandt
van Rijn (1636)/Gyldendals Billedbibliotek
- Side 53 øverst tv.: Stock Shop
øverst th.: Bavaria/Polfoto
midt th.: Nils Frederiksen/Polfoto
nederst th.: Stock Shop
- Side 54 „Fristelsen i ørkenen“/„The Temptation in the Wilderness“ af
John St. John Long (1824)/© Tate, London 2001

Kilder

- Side 18-19 *Heksens Misundelse* er fra: *Elsa Bekows eventyr*. Et udvalg.
Gyldendal, 1982